De eerste brief van Johannes Amersfoort 08-10-2026

Deze brief is geschreven tegen de achtergrond van de zogenaamde 'gnostiek'. Vandaag is dit toepasbaar op leringen die de nadruk leggen op geestelijke ervaringen, bijzondere kennis en/of ontkennen dat de Heer Jezus waarlijk God en mens tegelijk is. Johannes schrijft over het eeuwige leven dat het gemeenschappelijke deel is van de gelovigen en dat dit leven de eeuwige Zoon van God is die mens is geworden. Hij beschrijft de Heer Jezus als *'het eeuwige leven dat bij de Vader was en ons geopenbaard is'*, 1Joh.1:2. In Hem heeft hij en de andere apostelen het leven gezien, *'In Hem was leven'* (Joh.1:5) en Hij is *'het eeuwige leven'* (1Joh.5:20). Bovendien is Hij het 'woord van het leven', de openbaring van de Vader. In al zijn woorden en in heel zijn leven op aarde, manifesteerde de Heer Jezus het eeuwige leven. Dit leven kenmerkt zich door liefde en licht, dat wat de gnostici niet bezaten.

Vers 8
Als wij zeggen dat wij geen zonde hebben, misleiden wij onszelf en de waarheid is niet in ons.

Mensen binnen de christenheid kunnen heel wat beweren. Ze kunnen 'zeggen' dat zij zonder zonde zijn. Dit leren bijv. de 'Noorse broeders'. Een tweetal citaten:

'Het is mogelijk om een leven te leven met volledige overwinning over de zonde – een overwinningsleven.'

'Het is Gods bedoeling dat Zijn dienaren volledig ophouden met zondigen!'
Christenzijn.nl

Uiteindelijk zouden gelovigen volgens hen een zondeloze staat kunnen bereiken. Johannes zegt: 'Wanneer wij dat zouden beweren, zouden we onszelf misleiden en zou de waarheid niet in ons zijn'. Als de waarheid in ons is, het leven, dan erkennen we dat er zonde is ons is. We noemen dat ook zo, en niet 'gebrokenheid' o.i.d.

Want ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont; want het willen is bij mij aanwezig, maar het doen van het goede niet. Rom.7:18

De oprichter van de Noorse broeders beweert:

'Wanneer ik in verzoeking kom om te zondigen, zeg ik 'nee' in het geloof, door de kracht van de Heilige Geest, en dan overwin ik. Op deze manier wordt de wet van de zonde en de dood overwonnen.'

We lezen hier driemaal 'ik' en niet eenmaal Christus. Het leven overwint de zonde en dit leven is de Zoon (1Joh.5:12). Zie ook Rom.8:2,10.

Vers 9
Als wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te vergeven en ons te reinigen van alle ongerechtigheid.

Een ander kenmerk van zij die het leven hebben en in wie de waarheid is, is dat zij hun zonden belijden. Ze hebben een afschuw van zonde en zodra er in hun leven gezondigd wordt, belijden ze het onmiddellijk als zijnde zonde, zonder excuses. Johannes beschrijft weer een vanzelfsprekend kenmerk van de gelovigen. Sommigen leren dat gelovigen hun zonden niet meer hoeven te belijden omdat we al zijn vergeven. De tekst leert dit niet. De Vader is immers getrouw en rechtvaardig. Hij vergeeft de zonden op grond van Christus' werk en reinigt ons bewustzijn van alles wat met duisternis te maken heeft. We hoeven niet om vergeving te vragen, maar wel de zonden belijden.

Vers 10
Als wij zeggen dat wij niet gezondigd hebben, maken wij Hem tot een leugenaar en zijn woord is niet in ons.

Voor de derde maal spreekt Johannes over dat wat mensen kunnen 'zeggen'. Deze keer beweren sommigen dat zij nooit gezondigd hebben. Zo schreef iemand een boek met de titel 'De meeste mensen deugen'. Dit nog erger dan ontkennen dat wij een zondige natuur hebben. Dit is God tot een leugenaar maken die heeft gezegd:

Want allen hebben gezondigd en komen te kort aan de heerlijkheid van God, Rom.3:23

'Zijn woord is niet in ons' wil zeggen dat wij het woord niet geloven als we dit beweren. We vinden dit vandaag bij de vrijzinnige kerken die niet over de mens als zondaar willen spreken, maar vooral over het feit hij is geschapen naar Gods beeld (zoals in het boek: 'Ken jezelf').

Johannes schrijft in zijn evangelie en in de eerste verzen van deze brief over het leven dat is geopenbaard.

En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid. Joh.1:14

Hoofdstuk 2, vers 1
Mijn kinderen, ik schrijf u deze dingen opdat u niet zondigt. En als iemand zondigt, wij hebben een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige;

De gemeente kent niet meer de kracht van de begintijd, het zijn nu de 'zware tijden' (2Tim.3:1). Maar er is niets dat dit leven in de gelovigen kan aantasten. Johannes schrijft deze brief opdat de gelovigen niet zouden zondigen en daarmee dit leven zouden bezoedelen. Hij schreef in 1Joh.1:9 dat als wij zondigen, wij dit belijden, want dat is het kenmerk van zij die het nieuwe leven hebben. Het is niet dus dat wij helaas maar blijven zondigen, maar 'als' en 'opdat' wij niet zondigen. We zijn opgeroepen om in het licht te wandelen zoals Hij in het licht is (1Joh.1:7). Als het dan toch gebeurt dat wij zondigen, hebben wij een voorspraak bij de Vader. Jezus Christus is bij de Vader en Hij is daar onze voorspraak om ons, als we gezondigd hebben, weer

in gemeenschap met de Vader te brengen. Hij, de Rechtvaardige, die onze zonden droeg en zelf rechtvaardig is, zorgt ervoor dat wij onze zonden belijden, zoals bij Petrus (Luk.22:61-62).

Over de Heer Jezus, die hier 'de Rechtvaardige' wordt genoemd schrijven de Noorse broeders:

'Hij streed tegen onrechtvaardigheid in Zijn eigen vlees, en behaalde daarbij volkomen overwinning. Daarmee opende Hij deze zelfde mogelijkheid voor jou en mij!'. Christenzijn.nl

Een regelrechte leugen zoals in de tijd van Johannes de gnostici beweerden dat Hij niet werkelijk mens was, zo beweren deze mensen dat hij een mens was net zoals wij inclusief het onrechtvaardige vlees!

Vers 2
en Hij is het zoenoffer voor onze zonden; en niet voor onze zonden alleen, maar ook voor de hele wereld.

Hij is het zoenoffer voor onze zonden, heeft deze gedragen in zijn lichaam op het hout (1Pet.2:24). Hij is daarmee de volmaakte voorspraak bij de Vader. Al onze zonden zijn door zijn offer weggedaan en daardoor hebben wij in één Geest, met alle gelovigen, toegang tot de Vader gekregen (Ef.2:18). Er staat hier niet 'ook voor die van de hele wereld', maar 'ook voor de hele wereld'. Zijn offer is voldoende voor alle mensen om te komen en hun zonden te belijden om zo door dit zoenoffer behouden te worden. De tekst zegt niet dat zijn offer verzoening brengt voor alle zonden van de wereld.

…en zij zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer op uw zeggen, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Deze waarlijk de Heiland van de wereld is. Joh.4:42

Vers 3
En hieraan onderkennen wij dat wij Hem kennen: als wij zijn geboden bewaren.

Hij die het zoenoffer is voor onze zonden is ook Degene die wij mogen kennen. Het bewijs hiervan is dat wij zijn geboden onderhouden. Dit is weer een kenmerk die Johannes noemt, van het nieuwe leven dat in ons is. Johannes noemt vijf kenmerken van mensen die het eeuwige leven bezitten:

1. Gehoorzaamheid, 2:3, zie 1Pet.1:2
2. Liefde, 2:10
3. Niet zondigen, 3:6
4. De Heilige Geest, 3:24
5. De juiste leer over Christus, 4:2

Zijn geboden (1Joh.5:2-3) zijn de geboden van de Vader en vinden we in het Nieuwe Testament. Het gaat zelfs uit boven dat wat geschreven staat, het is geestelijk inzicht en wijsheid in alle dingen van het leven (Fil.1:9-11).

Als u Mij liefhebt, bewaart mijn geboden. Joh.14:15

Wie mijn geboden heeft en ze bewaart, die is het die Mij liefheeft; en wie Mij liefheeft, zal door mijn Vader worden geliefd; en Ik zal hem liefhebben en Mijzelf aan hem openbaren. Joh.14:21

Vers 4
Wie zegt: Ik ken Hem, en zijn geboden niet bewaart, is een leugenaar en in hem is de waarheid niet.

We hebben in het vorige hoofdstuk al gezien dat Johannes hen aan de kaak stelt die wel iets beweren, maar er niet naar leven (1Joh.1:6,8,10; Tit.1:16). Er zijn veel mensen die 'zeggen' dat ze de Heer Jezus kennen, ze belijden een christen te zijn. Maar als zo iemand zijn geboden niet bewaart, geen verlangen openbaart dit te doen, is deze een leugenaar en de waarheid is niet in hem. Een rank aan de wijnstok die geen vrucht draagt, wordt weggenomen (Joh.15:2).

Niet ieder die tot Mij zegt: Heer, Heer, zal het koninkrijk der hemelen binnengaan, maar hij die de wil doet van mijn Vader die in de hemelen is. Mat.7:21

Vers 5
Maar wie zijn woord bewaart, in hem is waarlijk de liefde van God volmaakt. Hieraan onderkennen wij dat wij in Hem zijn.

De geboden van de Heer zijn de verlangens, de wensen die Hij heeft voor ons, maar in zijn woorden leren we ook Hemzelf kennen, zijn Persoon. Iemand die deze woorden 'bewaart', is erop gericht de heerlijkheid van de Heer Jezus te 'bewaren'. Zijn geboden uiten zich in onze keuzes, zijn woord in wat we uitstralen, de 'geur' van Christus. In zo iemand is de liefde van God volmaakt. Zo kunnen wij weten dat wij 'in Hem' zijn, dat is wat betreft onze praktische levens die in gemeenschap met Hem zijn. We verblijven in Hem en *dat* is de christelijke weg tot vrucht, niet het strijden tegen allerlei verkeerde invloeden in of om ons heen.

Vers 6
Wie zegt dat hij in Hem blijft, behoort ook zelf zo te wandelen als Hij gewandeld heeft.

Iemand die beweert in Hem, het eeuwige leven te (ver-) blijven (Joh.15:2-5), moet daaraan worden gekend dat deze zo wandelt, met dezelfde intenties als dat de Heer dit heeft gedaan in zijn aardse wandel. Het betekent niet dat wij net zo volmaakt moeten leven, want dat is niet mogelijk. Het gaat om de motieven en de richting van onze keuzes. Zoals de Heer de eer van God zocht, zo ook wij.

Als u mijn geboden bewaart, zult u in mijn liefde blijven, zoals Ik de geboden van mijn Vader heb bewaard en in zijn liefde blijf. Joh.15:10

Vers 7

Geliefden, geen nieuw gebod schrijf ik u, maar een oud gebod, dat u van het begin af hebt gehad. Dit oude gebod is het woord dat u gehoord hebt.

Het is niet iets nieuws dat Johannes hier schrijft aan de geliefden van de Vader. Vanaf het leven en de woorden van de Heer Jezus is dit gebod om elkaar lief te hebben zoals Hij ons heeft liefgehad bekend. Dit gebod komt niet van de Sinaï, maar vanuit het Vaderhuis.

Een nieuw gebod geef Ik u: dat u elkaar liefhebt; zoals Ik u heb liefgehad, dat ook u elkaar liefhebt. Joh.13:35

Dit is het woord dat zij hebben gehoord dat ten tijde dat de Heer het uitsprak een nieuw gebod was, passend bij het eeuwige leven.

Vers 8
Anderzijds is het een nieuw gebod dat ik u schrijf, dat waar is in Hem en in u, omdat de duisternis voorbijgaat en het waarachtige licht al schijnt.

De tien geboden zijn gericht aan de oude mens, maar het 'oude gebod' dat de Heer Jezus uitsprak, is ook weer een nieuw gebod omdat het aan de nieuwe mens wordt gegeven. Er waren ook in het Oude Testament mensen die opnieuw geboren waren, maar in de gemeente zijn er mensen die de Zoon als hun leven kennen en daarin gemeenschap hebben met de Vader. Het is daarom 'in Hem' en 'in u', Hij is het leven en dit is het waarachtige licht in de duisternis van deze wereld die voorbijgaat.

En het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen. Joh.1:5

Het licht is dat de Zoon de Vader heeft geopenbaard, de waarachtige God, Joh.1:18; 1Joh.5:20. Nu is God ten volle bekend gemaakt, 'de Waarachtige' en dit licht schijnt in de duisternis. Dit licht is het leven dat de gelovigen bezitten (Fil.2:15), niet het zelfbenoemde 'licht' dat de dwaalleraars meenden te hebben verkregen.

Vers 9
Wie zegt dat hij in het licht is en zijn broeder haat, is in de duisternis tot nu toe.

Voor de vijfde keer schrijft Johannes 'wie zegt'. Iemand kan belijden in het licht te zijn, de Waarachtige God te kennen, maar als er haat is richting zijn broeder (zoals dit het geval was bij de dwaalleraars die hun haat uiten door de verspreiding van leugens), dan is zo iemand in werkelijkheid in de duisternis. Het is niet werkelijk zijn broeder, maar zo doet hij het wel voorkomen. Naast het houden van de geboden is de liefde een volgend kenmerk van het ware goddelijke leven in ons.

Vers 10
Wie zijn broeder liefheeft, blijft in het licht en geen aanleiding tot vallen is in hem.

Weer noemt Johannes een wezenskenmerk van het eeuwige leven in iemand, dat is dat hij zijn broeder (en zuster uiteraard) liefheeft. Dit leven kenmerkt zich door de

liefde want dat is de natuur van God. Er is geen aanleiding tot vallen in iemand die de broeders liefheeft, want het leven kan niet zorgen voor vallen in haat.

Ieder die de gerechtigheid niet doet, is niet uit God, en wie zijn broeder niet liefheeft. 1Joh.3:10

*Wie niet liefheeft, heeft God niet gekend, want God is liefde.*1Joh.4:8

Vers 11
Maar wie zijn broeder haat, is in de duisternis en wandelt in de duisternis, en weet niet waar hij heengaat, omdat de duisternis zijn ogen heeft verblind.

De broeders liefhebben betekent de ander het beste gunnen van de Heer Jezus. De broeders haten betekent de ander het beste van de Heer Jezus ontnemen. Dit zijn de dwaalleraars waar Johannes verderop over gaat schrijven (1Joh.2:18-23; 4:1-6). De duisternis heeft de ogen van zulke personen verblind. Hun wandel is dan ook overeenkomstig hun leer, ze zijn 'werkers van de wetteloosheid' (Mat.7:22).

En Jezus zei: Tot een oordeel ben Ik in deze wereld gekomen, opdat zij die niet zien, zouden zien, en die zien, blind worden. En zij die van de farizeeën bij Hem waren, hoorden dit en zeiden tot Hem: Zijn wij soms ook blind? Jezus zei tot hen: Als u blind was, zou u geen zonde hebben; maar nu zegt u: Wij zien; dus blijft uw zonde. Joh.9:39-41

Saulus dacht, net als de farizeeën God te dienen, maar zijn haat tegenover de christenen bewees dat hij niet in het licht was. Hij was in de duisternis en kende de waarachtige God (1Joh.5:20) niet zoals door Jezus geopenbaard. Hij was er blind voor. Later kwam hij tot bekering en in het licht (2Kor4:6).